

Petre Bogatu

Eliberarea unionismului

Marea surpriză

Nu exagerez cu nicio iotă când spun că mitingul unionist a produs o mare surpriză amestecată generos cu o senzație de stupeoare. Mulțimea reunită în Piața Marii Adunări Naționale i-a impresionat și pe adepții Unirii, și pe inamicii ei. Nimeni nu s-a așteptat că fără bani, fără experiență, fără sprijin politic, fără o forță riguros organizată pot fi adunate între 20 și 30 de mii de persoane la o acțiune unionistă.

S-a scris despre impactul expulzării lui George Simion asupra prezenței mulțimii sâmbătă în centrul Chișinăului. S-a speculat pe seama numărului de participanți, dar și asupra procentului de unioniști. S-au purtat discuții despre atitudinea pe care ar urma s-o ia clasa politică de la București și Chișinău față de noua situație. Agenția americană Stratfor a analizat efectele posibile ale acestei, dar și ale altor demonstrații asupra stabilității interne și externe din Republica Moldova.

Două lucruri însă absolut indispensabile pentru înțelegerea fenomenului au fost trecute cu vederea. Să le luăm pe rând.

De la un curent de gândire, la o mișcare populară

Primul. Mitingul numeros și marșul viguros din 16 mai 2015 au ridicat curentul de gândire și simțire românească din Republica Moldova la rangul de amplă mișcare de revendicare a reunirii cu România.

Unionismul s-a transformat dintr-o expresie a opiniei publice într-o formă a democrației de masă. Dintr-un subiect de dezbateri și motiv de proteste disparate s-a convertit într-o acțiune populară magistrală.

Fuseseră și până acum demonstrații unioniste, nu-i vorbă. Acestea nu erau însă numeroase. PPCD, sub Iu. Roșca, nu organiza niciodată manifestații pentru unirea cu România. Au fost acțiuni antiguvernamentale, dar asta era cu totul altceva.

Sfârșitul înregimentării partinice

Și al doilea. Acțiunea de la 16 mai a arătat că unionismul românesc din Republica Moldova s-a descotorosit de tutela formațiunilor politice. Acesta fusese monopolizat încă din primii ani de după proclamarea independenței de anumite partide, pierzând astfel calitatea de factor mobilizator și devenind, în consecință, un măr al discordiei, un pretext pentru reglări de conturi între diverse facțiuni politice.

Cred că înregimentarea partinică a unionismului n-a fost întâmplătoare, fiind indusă din umbră de serviciile secrete ruse pentru a fragmenta și a dezbină forțele democratice și proeuropene de la Chișinău. Pentru a perverti și, în cele din urmă, pentru a discredita conștiința națională românească.

Și manevra în mare parte le-a reușit. Unionismul a fost împins la periferia scenei politice și coborât la nivelul unei fronde sectare.

După autodemascarea lui Iu. Roșca și prăbușirea PPCD-ului, alte partide, din păcate, cu o încrâncenare demnă de o cauză mai bună, au căutat să-și adjudece controlul deplin asupra curentului unionist, dăunând enorm cauzei românești din Basarabia. Și nici nu-i de mirare. Identificarea cu niște grupări politice mici, fără un bazin electoral solid, transformă unionismul în percepția publică într-un fenomen marginal, descurajând aderenții lui reali sau potențiali.

Meritul platformei „Acțiunea 2012”, al mișcării „Tinerii Moldovei”, al altor organizații nonguvernamentale este că au ajutat unionismul să iasă de sub poala partidelor, emancipându-l, dându-i aripi să urce la înălțimile unei idei naționale care plutește în aer. Acum o poate respira în voie oricine.

Petru Bogatu în www.ziarulnational.md,